

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI
OLIIY VA ЎRTA MAHSUS TAЪLIM VAZIRLIGI
BUKHORO DAVLAT UNIVERSITETI

Инглиз тилшунослиги кафедраси

**ПРАГМАЛИНГВИСТИКА, ФУНКЦИОНАЛ
ТАРЖИМАШУНОСЛИК ВА ТИЛ ЎРГАТИШ
ЖАРАЁНЛАРИ ИНТЕГРАЦИЯСИ**

(Филология фанлари номзоди, доцент М.Х.Алимова таваллудининг 75
йиллигига бағишланади)

мавзусидаги Халқаро миқёсидаги ОНЛАЙН
илмий-назарий конференция материаллари
ТЎПЛАМИ

2020 йил, 25 декабрь

Бухоро
"Дурдона" нашриёти
2020

REPUBLIC OF UZBEKISTAN
MINISTRY OF HIGHER AND SECONDARY SPECIALISED
EDUCATION
BUKHARA STATE UNIVERSITY

English Linguistics Department

**INTEGRATION OF PRAGMATICS,
FUNCTIONAL TRANSLATION STUDIES AND
LANGUAGE TEACHING PROCESSES**

(dedicated to the 75th anniversary of Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor M.Kh.Alimova)

Proceedings of International Scientific-theoretical Webinar

2020-YIL
25-DEKABR

SOAT 10:00

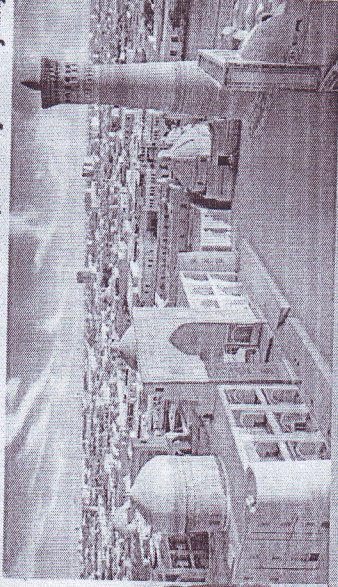
Buxoro davlat universiteti Xorijiy tillar fakulteti Ingliz tilshunosligi kafedrasida

**"PRAGMATIK VISTIKA, FUNKSIONAL TARJIMASHUNOSLIK VA TIL O'RGATISH JARAYONLARI
INTEGRATSİYASI"**

(Filologiya fanlari nomzodi, dotsent M.H.ALIMOVA tavalludining 75 yilligiga bag'ishlanadi)
mavzusunda tashkilatshirirgan Xalqaro ilmiy-nazariy anjuman

DAVLAT ALIYEVA
O'ZBEK TILSHUNOSI

Manzil: Buxoro davlat universiteti
Buxoro shahri Miralibi ko'chasi
11-uy.

BUKHARA -2020

Careful piloting is crucial for the successful introduction of corpus-based teaching approaches into the EAP curriculum. The opinion of EAP teachers is particularly important, as they need to be comfortable when using corpus data, and if they are not enthusiastic about its use in a classroom, it is less likely they will promote corpus use to their students.

The list of used literature:

1. Braun, S. (2007). Integrating corpus work into secondary education: From data-driven learning to needs-driven corpora.
2. McArthur, Tom. (ed.) 1992. The Oxford Companion to the English. Oxford & New York: Oxford University Press.
3. Frankenberg-Garcia, A. (2012). Learners' use of corpus examples. International Journal of Lexicography.
4. Binkai, J. (2012). An Empirical Study on Corpus-driven English Vocabulary Learning in China. English Language Teaching.

ТАЪЛИМНИ ТАШКИЛ ЭТИШДА ДИФФЕРЕНЦИАЛ ЁНДАШУВНИНГ АҲАМИЯТИ

Г.И.Хамраева,
катта ўқитувчи (БухДУ),
М.М.Махмудова
1-босқич магистратура талабаси (БухДУ)

Аннотация. Ушбу мақолада ўқув фаолиятини ўқувчиларнинг қизиқишлари, майлари ва қобилиятини ҳисобга олган ҳолда ташкил этишда дифференциал ёндашувнинг афзаллиги, унинг ўқувчилар ижодий фаолиятини ривожлантиришдаги аҳамияти ёритилган.

Аннотация. В статье освещены преимущества дифференциального подхода в организации учебной деятельности с учетом интересов, склонностей и способностей учащихся, а также анализируются роль в развитии творческой активности учащихся.

Summary. This article highlights the advantages of the differentiated approach in organizing learning activities taking into account the interests, needs and abilities of students, as well as its role in the development of students' creative activity.

Калит сўзлар: замонавий таълим, дифференциал таълим, дифференциал ёндашув, қобилият, қизиқиш, ижодий фаоллик
Ключевые слова: современное обучение, дифференциальное обучение, дифференциальный подход, способность, интерес, творческая активность

Key words: modern education, differentiated instructions, differentiated approach to teaching, interests, needs and abilities, creative activity

Ҳозирги кунда таълим жараёнида интерактив методлар, инновацион технологиялар, педагогик ва ахборот технологияларини қўллашга бўлган қизиқиш, эътибор кундан-кунга кучайиб бормоқда. Илгари анъанавий таълимда талабаларни фақат тайёр билимларни эгаллашга ўргатилган бўлса, ҳозирги кунда замонавий технологиялар асосидаги таълим уларни эгаллаётган билимларни ўзлари қидириб топишларига, мустақил ўрганиб таълил қилишларига, ҳатто ҳулосаларни ўзлари келтириб чиқаришларига ўргатади. Педагог бу жараёнга шахнинг ривожланиши, шаклланиши, билим олиш ва тарбияланишига шароит яратадди ва шу билан бир қаторда бошқарувчилик, йўналтирувчилик функциясини бажаради. Ўқитиш жараёнида талабаларга шахс сифатида қаралиши, турли педагогик технологиялар ҳамда замонавий методларни қўлланилиши уларни мустақил, эркин фикрлашга, изланишга, ҳар бир масалага ижодий ёндашиш, илмий тадқиқот ишларини олиб бориш, таҳлил қилиш, илмий адабиётлардан унумли фойдаланишга бўлган қизиқишларини кучайтиради.

Замонавий таълимни ташкил этишда қўйиладиган муҳим талаблардан бири ортқича руҳий ва жисмоний куч сарф этмай, қисқа вақт ичида юксак натижаларга эришишдир. Қисқа вақт орасида муайян назарий билимларни ўқувчиларга етказиб бериш, уларда маълум фаолият юзасидан кўникма малакаларни ҳосил қилиш, шунингдек, ўқувчилар фаолиятини назорат қилиш, улар тамонидан эгаллаган билим, кўникма ҳамда малакалар даражасини баҳолаш ўқитувчидан юксак педагогик маҳорат ҳамда таълим жараёнига нисбатан янгича ёндашувни талаб этади. Замонавий ўқитувчи дарс жараёнида «актёр» эмас, аксинча «режиссёр» бўлиши кераклигини аниқлаши лозим. У ўз ўқувчиларини фанга ижодкорлик нуқтаи назари билан қарашларини ташкил қилиши, уларда изланувчанлик хусусиятларини шакллантириши ва албатта, янги педагогик технология усулларидан фойдаланган ҳолда дарсни ташкил этиши керак бўлади. Бунинг учун эса у бир неча янгича таълим усулларини яхши билиши керак. Шу ерда Биринчи Президентимиз И.А.Каримовнинг:

«Биз ўғил-қизларимизни ўзларини англашга, мустақил, оғли фикрлашга, уларнинг тафаккурида бўйлиқ, вужудга келишиги йўл қўймастимиз лозим» деган сўзларини мисол қилиб келтиришимиз мумкин.

Ҳозирги кунда таълимни ташкил этишда дифференциал ёндашувдан фойдаланиш шахс ривожланишида муҳим омил ҳисобланади, чунки айнан шундай ёндашув ёшлардаги иқтидор ва қобилиятни кўра билдири, шахс ривожланишига шароитлар яратишни назарда тутадди, шунингдек, бу ёндашув ҳар бир ўқувчининг имкониятлари ва қобилиятлари даражасида ўқитиш бўлиб, натижада ҳар бир таълим олувчи ўз иқтидорига кўра билим олиш ва шахсий салоҳиятини амалга ошириш (қўллаш) имкониятига эга бўлади. Дифференциал таълим ўқитувчилардан ўқувчиларнинг

индивидуал қобилиятлари ва ўқиш имкониятларини (диққат, фикрлаш, хотира ва бошқаларнинг ривожланиш даражаси), аниқ фанлар бўйича билим, кўникма, малакалар даражасини ташкиллаштиришни ўрганишни талаб қилади, бу эса коррекцион самарага эришиш мақсадида келгуси индивидуаллаштиришни амалга ошириш имконини беради.

Таълимга дифференциал ёндашув - бу ўқув фаолиятини ўқувчиларнинг кизиқишлари, майллари, қобилиятини ҳисобга олган ҳолда ташкил этиш қиради. Бу борада қуйидагиларни ҳисобга олинади:

- ўқувчиларни жинси, ёши, ижтимоий келиб чиқишига кўра;
 - уларнинг қобилияти, маълум фан соҳасига оид кизиқишига кўра;
 - ўқув фанлари мазмунига кўра;
 - ўқувчиларнинг қобилияти ва манфаатларига мос келадиган таълим даражасини фарқлашга кўра.
- Дифференциал ёндашувни амалга ошира туриб, ўқитувчи қуйидаги талабларга амал қилиши керак:

- ўқувчилар учун яхши муҳитни яратиш;
 - ўқувчилар ўзидаги имконияти ва қобилиятига кўра ўқиши, ундан нима қутилаётгани хақида тасаввурга эга бўлиши, ўқув жараёнида мотивация бўлиши учун ўқувчилар билан яқиндан мулоқотда бўлиши керак;
 - турли даражадаги таълим олувчиларга уларнинг имкониятларига мос дастурларни егаллашлари тақлиф этилади.
- Хулоса қилиб шунни айтиш керакки, ўрта умумтаълим ва ўрта махсус таълимда таълим самарадорлигини оширишда, ўқитиш жараёнида ўқувчилар фаолиятини ва коммуникатив кўникмаларини ўстиришда, уларнинг мустақил, ижодий қобилиятларини ривожлантиришда фан ўқитувчисининг инновацион фаолиятини шакллантирилиши, дарс жараёнида дифференциал таълим методларидан оқилона фойдалана олиш маҳоратига эга бўлиши асосий омил ҳисобланади, шу билан бирга:

1. Таълим-тарбиянинг самарадорлиги ошади, чунки ўқувчи мунтазам фаол фикрлаш жараёнида бўлади ва вақт унумтли ўтади.
2. Ўқувчи биладиган ва билмайдиган, шубҳа остига олганларини ўзи ажратиб ўқитганини кузатади, бу эса унинг танқидий фикрлаш қобилиятини шакллантиради.
3. Таълим жараёнида демократияга амал қилинади.
4. Ўқувчининг ўзи ахборотларни таҳлил қилиш асосида тўғри ўйлаб чиққан хулосага келади.
5. Ўқувчиларга эркин мунозарага кириб, нуқтаи назарини босиқлик билан айтиш ва баҳс этиш маданиятини ўргатади. Ўзгалар фикрини тинглаш, ҳурмат қилишга чорлайди. Бу эса жамиятимиз тараққиёти учун жуда муҳимдир.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Каримов, И. «Баркамол авлод - Ўзбекистон тараққиётининг пойдевори», Т. 1997 йил.

2. Ахмадалиев, А. Қосимов, А. Инновацион фаолият ва илгор педагогик технологиялар - Тошкент, 2006
3. Голиш Л. Замонавий таълим технологиялари: мазмун, лойиҳалаштириш ва амалга ошириш» Экспресс қўлланма, 2001 йил.
4. Голиш Л.В. «Фаол ўқитиш усуллари: мазмун, танлаш ва амалга ошириш» Экспресс қўлланма Т. ТАСИС, 2001 йил. -68 бет

ON CERTAIN CHALLENGES IN ENGLISH LEARNING

*N.M.Salixova
(BuxDU),
D.F.Niyozova,
I-kurs talabasi (BuxDU)*

Abstract. The presented article deals with the analysis of the challenges people face in learning English and provides some practical advice for tackling the problems. It discusses the theoretical views of some scholars on the issue as well.

Аннотация. Представленная статья посвящена анализу проблем, с которыми люди сталкиваются при изучении английского языка, и дает некоторые практические советы по их решению. В нем также обсуждаются теоретические взгляды некоторых ученых относительно данного вопроса.

Annotatsiya. Taqdim etilgan maqola ingliz tilini o'rganuvchilar duch keladigan muammolar tahliliga bag'ishlangan; unda mazkur muammolarni hal qilish bo'yicha ba'zi amaliy tavsiyalar keltirilgan. Shuningdek, ba'zi olimlarning ushbu masala bo'yicha nazariy qarashlari muhokama qilingan.

Key words: grammar, hyper aware, vocabulary range, native speakers, converse, idiomatic, slang.

Ключевые слова: грамматика, сверхсознание, словарный запас, носители языка, разговор, идиоматика, сленг.

Kalit so'zlar: grammatika, giper xabardorlik, lug'at boyligi, mahalliy so'zlovchilar, zo'zlashuv, idiomatic, sleng.

In recent years, learning languages is becoming increasingly prevalent and popular at an amazing rate. As the society advances amazingly, people's demands have become increasingly diversified. Most of population in the world wants to speak in more than one language. On the one hand, their desire to learn the languages may benefit them, but not all people can finish the work they started in our time and age, much debate has taken place about whether learning English is beneficial or not. While everyone chooses the language they like, then again most of them choose English. English is now one of the most widely spoken languages in the world, and it is for this reason that many people choose this language for in-depth study. This is because of the problems that arise in the

УЎК 81'373
81.1-3
Г 13

Прагматингвистика, функционал таржимашунослик ва тил ўргатиш жараёнари интеграцияси (Филология фанлари номзоди, доцент М.Х.Алимова таваллудининг 75 йиллигига бағишланади): мақола ва тезислар тўплами, тўпловчи ва нашрга тайёрловчи: М.А.Шукурова, О.И.Жумаева, И.И.Акрамов; Бухоро: "Дурдона" нашриёти, 2020 йил, 574 бет.

КБК 81.1-3

Тўпلامда республикамиз олимлари, катта илмий ходим-изланувчилари ва мустақил изланувчиларининг хорижий тилларда ўқув ва бадиий адабиётлар, электрон дарсликлар, ихтисослаштирилган расмлар билан безатилган газеталар ва журналларни яратиш ҳамда чоп этиш самардорлигини ошириш, ёшларда чет тилини эгаллаш даражаларининг Европа тизими (CEFR)ни ўрганишнинг ўрни, ёшларга чет тилини ўргатишнинг психологик аспекти, чет тилини ўрганишда тил хусусиятларининг ахамияти ва муаммолари, тил ва маданиятлараро коммуникация методлари, тилшунослик ва адабиётшунослик масалалари, услубшуно олимларнинг илгор тажрибаларининг роли каби масалалар талқинига бағишланган мақолалари ўз ифодасини топган. Тўпلامда тил муаммолари билан қизиқувчи илмий ходимлар, катта илмий-ходим изланувчилар, мустақил тадқиқотчи-изланувчилар, магистрантлар ва ўқувчилар фойдаланишлари мумкин.

Таҳрир хайъати:

Проф. О.Х.Хамидов, доц. О.С.Қахқоров, проф. М.Қ.Бақоева, проф. Д.С.Ўраева, доц. М.М.Жўраева, доц. З.И.Расулов (масъул муҳаррир), М.А.Шукурова (масъул котиба)

Тўпловчи ва нашрга тайёрловчи:

Инглиз тилшунослиги кафедраси ўқитувчилари: М.А.Шукурова,
О.И.Жумаева, И.И.Акрамов;

Тақризчилар:

Филология фанлари номзоди, доцент М.Х.Алимова
Филология фанлари номзоди, доцент Н.Б.Бақаев
Филология фанлари номзоди, доцент З.Б.Тошев

Тўплам БухДУ Хорижий тиллар факультети кенгашида муҳокама қилинган ва нашрга тавсия қилинган (2020 йил 24 декабрдаги 5-сонли баённома)

ISBN 978-9943-6197-4-6

Атаджанова Ш.А. Нофилологик олий ўқув юрти талабаларининг касбий малакаларини шакллантиришда "чет тил" ўқув предметини ўқитиш хусусида.....	504
Saydullayeva S.S. Teaching speech etiquette in English lessons at pedagogical institutes.....	509
Saidova Z.Kh., Ibodova M.B. Innovative methods in teaching ESP.....	512
Юлдашева Ф.Э., Ғуломов Ш. Extracurricular activities.....	516
Юлдашева Ф.Э. Issues in creating Corpus for pedagogy.....	520
Ҳамраева Г.И., Махмудова М.М. Таълимни ташкил этишда дифференциал ёндашувнинг ахамияти.....	525
Saitova N.N., Niyozova D.F. On certain challenges in English learning.....	528
Fayazova D.S., Vohidov A.O. The best way for language teaching istranslation method.....	530
Jumayeva O.I., Vozorova L. Teaching young learners through interactive games.....	534
Djalilov M.M. Teaching vocabulary through various principles.....	537
Xalliyev J.I. Influence of extensive reading to develop speaking skills.....	540
Қоршиева Д.Э. Малакавий амалиёт ва унинг мазмуни.....	544
Jamalova M.A. The effect of learners' attitude on second language acquisition.....	548
Muhammadiyeva N.M. Studying English as the second language learners.....	552
Majidova Z.M., Abdiyeva N. Teaching Vocabulary through Task-Based Approach.....	560
Majidova Z.M., Barnoeva M. The principles of Communicative Language Teaching.....	563

Muharrir: G. Murodov
Texnik muharrir: G. Samiyeva
Musahhih: A. Qalandarov
Sahifalovchi: M. Ortiqova

Nashriyot Itisenziyasi AI № 178. 08.12.2010. Original-maketdan boshiga ruxsat etildi: 04.01.2021. Bichimi 60x84. Kegli 14 shponli. «Times New Roman» gami. Ofset bosma usulida bosildi. Ofset bosma qog'oz. Bosma tobog'i 35.8. Adadi 100. Buyurtma №8.

Buxoro viloyat Matbuot va axborot boshqarmasi
"Durdona" nashriyoti: Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko'chasi, 11-uy.
Bahosi kelishilgan narxda.

"Sadriddin Salim Buxoriy" MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahri Muhammad Iqbol ko'chasi, 11-uy. Tel.: 0(365) 221-26-45.